

UNIT II

Lesson 10

దసరా పండుగ

DASARA FESTIVAL

సుగుణ : అమ్మా! దసరా పండగ ఎప్పుడు?

Mother! when is the Dasara festival?

పార్వతి : ఇప్పుడు దసరా పండగే. దసరా పది రోజుల పండగ. చివరి మూడు రోజులు ముఖ్యమైన పండగలు.

This is the Dasara festival period. Dasara is a ten-day festival. The important celebrations fall on the last three days.

సుగుణ : ఆ పండగల పేర్లేమిటి?

What are the names of those days?

పార్వతి : మొదటిరోజు దుర్గాష్టమి. రెండో రోజు మహానవమి. చివరి రోజు విజయ దశమి.

The first day is 'Durgāṣṭami'. The second day is 'Mahar-navami'. The last day is 'Vijayadaśami'.

Lesson 10

సుగుణ : విజయదశమి ఎన్నో తారీకు?

What is the date of Vijayadasami.

పార్వతి : ఇరవయ్యో తారీకు.

20th of this month.

సుగుణ : ఇవ్వేళ్ళ పద్దెనిమిదో తారీకు. రేపు
పంధొమ్మిది. ఎల్లండి ఇరవై. అయితే
విజయదశమి ఎల్లండి అన్నమాట!

Today is 18th. Tomorrow is
19th. The day after tomorrow
is 20th. Then Vijayadasami is
on the day after tomorrow.

విజయ : గీతా! ఈ పెట్టెలో చీరలు ఎవరివి?

Gita! Whose saris are these in
this box?

గీత : కొన్నినావి.

Some are mine.

విజయ : ఇవి కొత్త చీరలా?

Are these new saris?

గీత : అవును. ఇవి పండుగ చీరలు.
ఇప్పుడు దసరా కదా!

Yes. They are festival saris. Now
it is Dasara. Isn't it?

విజయ : అవును. ఈ చీరలు అన్నీ
నీవేనా?

Yes. Are all these saris yours?

గీత : కొన్ని నావి.

Some are mine.

విజయ : ఏవి నీవి?

Which are yours?

గీత : ఈ ఆకుపచ్చ చీర, ఈ గులాబీ రంగు
చీర నావి.

This green sari and this rose sari
are mine.

విజయ : మిగిలిన చీరలు ఎవరివి?

Whose saris are the rest?

An Intensive Course in Telugu

గీత : ఎర్ర చీర, తెల్ల చీర మా అమ్మవి.
పసుపుపచ్చ చీర మా అక్కయ్యది.
మిగిలినవి మా వదినవి. ఇదుగో ఈ
ఫోటోలో ఆవిడ మా వదిన.

The red sari and the white sari
are my mother's. The yellow
sari is elder sister's. The rest
are my sister-in-law's. Look
here. The lady in this
photograph is my sister-in-law.

విజయ : ఈవిడేనా మీ వదిన? ఈవిడ మీ
కాలేజీలో లెక్చరర్ కదూ?

Is she your sister-in-law? She is
a lecturer in your college. Isn't
she?

గీత : అవును.

Yes.

విజయ : ఈవిడ పేరు సరోజ కదూ?

Her name is Saroja. Isn't it?

గీత : అవును.

Yes.

విజయ : ఆవిడ ఇప్పుడు ఎక్కడున్నారు?

Where is she now?

గీత : ఇక్కడే ఉంది. ఇవి ఆవిడ చీరలే!

She is here. These are her saris.

కమల : లీలా! ఈ కొత్త బట్టలలో ఏవి నీవి?

Leela! Which are yours in these
new clothes?

లీల : ఈ తెల్లగొను నాది. ఈ ఎర్రది కూడా
నాదే.

This white gown/frock is mine.
This red one is also mine.

కమల : ఈ ఎర్రది నీదా? ఈ చొక్కా ఎవరిది?

Is this red one yours? Whose
shirt is this?

లీల : ఇది మా బాబుది.

This is our Babu's.

కమల : మీ బాబు ఎన్నో తరగతి?

Which class is your Babu in?

లీల : ఆరో తరగతి.

6th class.

Lesson 10

కమల : ఇవిగో ఇవి మా పండగ బట్టలు.
నాది ఆకుపచ్చ గౌను. మా తమ్ముడిది
నల్ల చొక్కా.

లీల : ఎరుపు మంచి రంగు. ఆకుపచ్చా
నలుపు మంచి రంగులు కాదు.

బాబు : తెలుపు కూడా మంచి రంగే!

కమల : ఆకుపచ్చ మంచి రంగు కాదా? ఆకులు
ఆకుపచ్చ.

లీల : పూలు ఎరుపు.

కమల : ఆకులు అన్నీ ఆకుపచ్చ రంగే! పూలు
అన్నీ ఎరుపు కాదు. కొన్ని ఎరుపు.
కొన్ని తెలుపు. కొన్ని పసుపుపచ్చ.
కొన్ని గులాబీ రంగు.

లీల : అదుగో మా నాన్నగారు. ఇవ్వేళ సెలవు.
ఇంటి దగ్గరే ఉన్నారు. నాన్నగారూ!
ఆకుపచ్చ మంచి రంగు! ఎరుపు
మంచి రంగు?

రామారావు : అన్నీ మంచి రంగులేనమ్మా!

DRILLS

a. Repetition drill.

1. A: రేపు మహర్నవమి.

B: అయితే విజయదశమి ఎల్లుండి
అన్నమాట

A: ఎల్లుండి గాంధీజయంతి.

Here are our festival clothes.
Mine is the green gown/frock.
My brother's is the black
shirt.

The red is a good/nice colour.
The green and the black are
not good/nice colours.

The white is also a good/nice
colour.

Is not the green a good/nice
colour? The leaves are green.

The flowers are red.

All the leaves are green. But all
the flowers are not red. Some
are red, some are white, some
are yellow and some are rose
in colour.

There my father is. It is holiday
today. He is at home. Father!
Is green a good / nice colour?
or red?

All are good/nice colours, dear!

B: అయితే ఎల్లుండి సెలవన్నమాట!

A: నా పుట్టినరోజు అక్టోబరు పదమూడు.
ఇవ్వేళ అక్టోబరు పన్నెండు.

B: అయితే నీ పుట్టినరోజు రేపు
అన్నమాట!

An Intensive Course in Telugu

2. ఈ ఫోటోలో ఆవిడ మా వదిన.
ఈ ఫోటోలో ఆయన మా అన్నయ్య.
ఈ గదిలో అతను మా తమ్ముడు.

- ఆ కుర్చీలో ఆమె మా అమ్మ.
ఈ క్లాసులో వాళ్ళు మా స్నేహితులు.
ఆ క్లాసులో వాళ్ళు మీ స్నేహితులు.

b. Substitution drill.

Model (i)

- ఆ పండగల పేర్లేమిటి?
పుస్తకాలు
ఆ పుస్తకాల పేర్లేమిటి?
విద్యార్థులు
పిల్లలు
నెలలు

Model (ii)

- ఇవ్వేళ ఆరో తారీకు.
పద్దెనిమిది.
ఇవ్వేళ పద్దెనిమిదో తారీకు.
పంధొమ్మిది
ఇరవై
పదిహేడు

Model (iii)

- ఈ పుస్తకాల ఖరీదు ఇరవై రూపాయలు.
కలాలు
ఈ కలాల ఖరీదు ఇరవై రూపాయలు.
కాయితాలు
బొమ్మలు
చాక్లెట్లు

Model (iv)

- ఈ పెట్టెలో పుస్తకాలు ఎవరివి?
గదిలో
ఈ గదిలో పుస్తకాలు ఎవరివి?
సంచిలో
అలమరలో
కుర్చీలో

c. Response drill

Model (i)

- ఇవి ఏం చీరలు? (కొత్త)
ఇవి కొత్త చీరలు?
1. అవి ఏం చీరలు? (పండగ)
2. ఇవి ఏం బట్టలు? (పుట్టినరోజు)
3. అవి ఏం పుస్తకాలు? (మంచి)
4. అవి ఏం పుస్తకాలు? (తెలుగు)

Model (ii)

- ఈ పుస్తకాలలో ఏవి నీవి? (కొత్త)
ఆ కొత్త పుస్తకాలు నావి.
1. ఈ చీరలలో ఏవి నీవి? (ఎర్ర)
2. ఈ చొక్కాలలో ఏవి నీవి? (తెల్ల)
3. ఈ పుస్తకాలలో ఏవి నీవి? (తెలుగు)
4. ఈ చీరలలో ఏవి నీవి? (ఆకుపచ్చ)

Model (iii)

ఏవి నీ చీరలు? (ఆకుపచ్చ, తెల్ల)
ఈ ఆకుపచ్చ చీరే తెల్ల చీరే నావి.

1. ఏవి నీ బొమ్మలు? (కోతి, ఎనుగు)
2. ఏవి నీ కుర్చీలు? (కొత్త, పాత)
3. ఏవి నీ చొక్కాలు? (ఎర్ర, గులాబీరంగు)
4. ఏవి నీ పుస్తకాలు? (తెలుగు, హిందీ)

Model (iv)

ఈ పుస్తకాలలో ఏవి నీవి? (పాత)
ఆ కొత్త పుస్తకాలు నావి.

1. ఈ చొక్కాలలో ఏవి నీవి? (తెల్ల)
2. ఈ చీరలలో ఏవి సుశీలవి? (గులాబీరంగు)
3. ఆ చీరలలో ఏది సుగుణది? (ఎర్ర)

Model (v)

ఈ కలాలలో ఏది నీది? (ఎర్ర)
ఎర్రది నాది.

1. ఈ చొక్కాలలో ఏది నీది? (కొత్త)

2. ఈ చీరలలో ఏది సుగుణది? (ఆకుపచ్చ)
3. ఈ చొక్కాలలో ఏది అతనిది? (తెల్ల)
4. ఈ కలాలలో ఏది రవిది? (పాత)

d. Expansion drill

Model (i)

ఈమె మీ చెల్లెలు.
ఈమె మీ చెల్లెలు కదూ?

1. ఆవిడ మీ లెక్కరర్.

2. ఈవిడ పేరు సరోజిని.
3. రేపు విజయదశమి.
4. మీరు గంగరాజు.

Model (ii)

ఇవ్వేళ అతని పుట్టినరోజు.

A. ఇవ్వేళ అతని పుట్టినరోజు అన్నమాట.

B. అయితే ఇవ్వేళ అతని పుట్టిన రోజు

అన్నమాట!

1. సుశీల ఇక్కడ లేదు.

2. సుగుణ రామయ్యగారి మనుమరాలు.

3. విజయదశమి ఎల్లుండి.

4. రేపు మనకు సెలవు.

e. Transformation drill

Model (i)

ఆవిడ సరళ.
ఆవిడపేరు సరళ.

1. ఈవిడ విజయ.

2. ఆవిడ సరోజినిగారు.

3. ఈవిడ సుశీల.

4. అతను సుబ్బారావు.

An Intensive Course in Telugu

Model (ii)

ఇది ఎర్రచొక్కా (ఎరుపు)	2. ఇది తెల్లని కాయితం. (తెలుపు)
ఈ చొక్కారంగు ఎరుపు.	3. అది ఆకుపచ్చ కాయితం.(ఆకుపచ్చ)
1. ఇది నల్లచీర. (నలుపు)	4. ఇది పసుపుపచ్చ చీర. (పసుపుపచ్చ)

Model (iii)

మిగిలిన చీరలు సరళవి.	2. ఆ పాత కుర్చీ మా తాతగారిది.
ఈ మిగిలినవి సరళ చీరలు.	3. ఈ కొత్త కుర్చీలు మావి.
1. ఈ ఎర్ర చీరలు సుశీలవి.	4. ఈ తెల్ల చొక్కా మా బాబుది.

EXERCISES

a. Combine the following sentences as shown in the model.

Model ఈ కలం ఖరీదు పదిరూపాయలు. ఆ కలం ఖరీదు ఐదు రూపాయలు.
ఈ కలాల ఖరీదు పదిహేను రూపాయలు.

1. ఈ పుస్తకం ఖరీదెంత? ఈ పుస్తకం ఖరీదెంత?
2. ఈ బొమ్మ ఖరీదు ఎనిమిది రూపాయలు. ఈ బొమ్మ ఖరీదు పదిరూపాయలు.
3. ఆ పుస్తకం ఖరీదు తొమ్మిది రూపాయలు. ఆ పుస్తకం ఖరీదు పది రూపాయలు.
4. ఈ సంచి ఖరీదెంత? ఈ సంచి ఖరీదెంత?

b. Write the following numbers in Telugu words.

17..... 20..... 18.....
19..... 15..... 14.....

c. Rewrite the following sentences as shown in the models.

Model (i)

- ఇది కొత్త పుస్తకం.
ఈ పుస్తకం కొత్తది.
1. అది పాత పుస్తకం.
 2. ఇది ఎర్ర చొక్కా.
 3. అది పసుపుపచ్చ చీర.
 4. ఇది గులాబీరంగు కాయితం.

Model (ii)

- ఇవి కొత్త పుస్తకాలు.
ఈ పుస్తకాలు కొత్తవి.
1. అవి పాత పుస్తకాలు.
 2. ఇవి ఎర్ర చీరలు.
 3. అవి ఆకుపచ్చ బొమ్మలు.
 4. ఇది నల్లకాయితం.

d. Answer the following questions based on the text of the lesson.

1. దసరా ఎన్ని రోజుల పండగ?	4. పూలన్నీ ఎరుపేనా?
2. దసరాలో చివరి రోజు ఏది?	5. ఫోటోలో ఆవిడ ఎవరు? ఆవిడ
3. ఆకులు ఏ రంగు?	పేరేమిటి?

e. Build up conversations as shown in the model.

Model

A: ఈ పది పుస్తకాలలో ఆరు నావి.	2. A: ఈ పద్దెనిమిది బొమ్మలలో పది నావి.
B: మిగిలిన పుస్తకాలెన్ని?	B: ?
A: మిగిలినవి నాలుగు.	A: ?
1. A: ఈ ఇరవై కాయితాలలో తొమ్మిది నీవి.	3. A: ఆ పదహారు కుర్చీలలో ఐదు మనవి
B: ?	B: ?
A: ?	A: ?

VOCABULARY

దసరా	Dasara festival	గులాబీ	rose
పండగ	festival	రంగు	colour
రోజు	day	మిగిలిన	remaining
దుర్గాష్టమి	Durgashtami festival	ఎర్ర	red (adj.)
మహర్నావమి	Maharnavami festival	తెల్ల	white (adj.)
విజయదశమి	Vijayadasami festival	పసుపుపచ్చ	yellow
ఇరవై	twenty	వదిన	elder brother's wife;
పంధొమ్మిది	nineteen		daughter (who is older
ఎల్లుండి	day after tomorrow		than one's self) of
అయితే	if so		mother's brother or
అన్నమాట	an expression of confirmation		father's sister;
	and inference (See 10.6.)		spouse's elder sister;
చీరె/చీర	saree		a sister-in-law.
ఆకుపచ్చ	green	ఆవిడ	she/that lady (rem.hon.)

An Intensive Course in Telugu

ఈవిడ	she/this lady (prox.hon.)	గౌను	gown; frock
		తరగతి	class
కాలేజీ	college	నల్ల	black (adj.)
లెక్చరర్	lecturer	ఎరుపు	red (n)
కదా?	equivalent to కదా? (see 10.5)	నలుపు	black (n)
		తెలుపు	white (n)
ఈవిడ	her (pos.) (prox.hon.)	ఆకు	leaf
ఆవిడ	her (pos.) (rem.-hon.)	సెలవు	holiday

GRAMMAR NOTES

10.1. In this lesson the oblique bases of the plural noun is introduced. -అ -a is added to the nouns ending in plural suffix -లు -lu to form the corresponding oblique bases (2.2.1.).

పండగలు+అ=పండగల	<i>paMḍagala</i>	
కలాలు+అ=కలాల	<i>kalāla</i>	
పండగల పేర్లు	<i>paMḍagala pērlu</i>	‘names of the festivals’
కలాల ఖరీదు	<i>kalāla Kharīdu</i>	‘cost of the pens’

10.2. Recall the pronominal and nominal predicates given in lesson (cf. 9.1., 9.1.1. and 9.1.2.). The suffixes -ది -di and -వి -vi can also be added to adjectives to change them into adjectival predicates.

మంచి-ది	<i>mañci-di</i>	‘good one (neut.)’
కొత్త-వి	<i>kotta-vi</i>	‘new ones (neut.)’
ఆ కలం మంచిది	<i>ā kalaM mañcidi</i>	‘That pen is good.’
ఈ కలాలు కొత్తవి	<i>ī kalālu kottavi</i>	‘These pens are new.’

Similarly, తెల్లది *telladi* ‘the white one (neut.)’, తెల్లవి *tellavi* ‘the white ones (neut.)’, ఆకుపచ్చది *ākupaccadi* ‘the green one (neut.)’, ఆకుపచ్చవి *ākupaccavi* ‘the green ones (neut.)’, etc. are also possible.

10.3. అవిడ *āviḍa* 'she/that lady' and ఈవిడ *īviḍa* 'she/this lady' are the third person feminine honorific singular pronouns. They are similar to ఆమె *āme* and ఈమె *īme* respectively but for one difference. ఆమె *āme* and, ఈమె *īme* refer to youngsters also, whereas అవిడ *āviḍa* and ఈవిడ *īviḍa* refer to elders only.

ఆమె మా చెల్లెలు. *āme mā cellelu.* 'She is my younger sister.'
ఆమె/అవిడ మా వదిన. *āme/āviḍa mā vadina.* 'She is my sister-in-law.'

అవిడ/ఈవిడ *āviḍa/īviḍa* like ఆమె/ఈమె *āme/īme*, do not show any change when used as oblique bases.

అవిడ పేరు; ఈవిడ పేరు *āviḍa pēru; īviḍapēru* 'her name'

10.4. Notice the expression

ఫోటోలో అవిడ *fōṭōlō āviḍa* 'she (who is) in the photograph'. The verb of existence in such expression is implied.

ఈ ఫోటోలో అవిడ మా వదిన. 'The one (who is) in this photo-
ī fōṭōlō āviḍa mā vadina. graph is my sister-in-law.'
ఈ పెట్టెలో చీరలు ఎవరివి? 'Whose saris are those (which are)
ī peṭṭelō cīralu evarivi. in this box?'

10.5. కదూ? *kadū?* is also a tag question added to a declarative sentences like కదా? *kadā?* (9.10). It is also equivalent to questions in English like 'Isn't it?' 'Amn't I?' etc. (see 9.10.).

ఆమె పేరు లత కదూ? *āme pēru lata kadū?* 'Her name is Lata. Isn't it?'
నువ్వు రవివి కదూ? *nuvvu ravivi kadū?* 'You are Ravi. Aren't you?'

10.5.1. The difference between కదా *kadā* and కదూ *kadū* is as follows.

When both the speaker and the listener know the information కదా *kadā* is used by the speaker to bring the matter to the notice of the listener. కదూ *kadū* is used if the speaker's knowledge about the information is not certain and the listener's knowledge, in the opinion of the speaker, is definite and the speaker wants confirmation from the listener.

10.6. అన్నమాట *annamāṭa* is an idiom used when the speaker expresses his opinion in confirmation with the listener's or his own statement. The sentence with అన్నమాట *annamāṭa* 'always' refers to and infers something from the previously conveyed information.

“ಇವ್ವೇಳೆ ವಿಜಯದಶಮಿ.” “Today is Vijayadasami.”

"ivvēla vijayadaśami."

“అయితే ఇవ్వేళ్ళ సెలవు అన్నమాట!” ‘Then (I can take it that)

"ayitē ivvēla selavu annamāta!" today is a holiday.'

10.7. The ordinal form of an ఇరవై *iravai* 'twenty'; is ఇరవయ్యో *iravayyō*.

ఇరవై+ఓ = ఇరవయ్యో *iravai+ō = iravayyō* ‘20th’

10.8. ఇంటిదగ్గర *iMtīdaggarā* means 'at home' in sentences like

మా నాన్నగారు ఇంటిదగ్గర ఉన్నారు. 'My father is at home.'

mā nānnagāru iMṭidaggara unnāru.

Compare this with the sentence వాళ్ళ ఇళ్ళు సరోజ ఇంటిదగ్గర. *vāḷḷa iḷḷu sarōja iMṭidaggara*. 'Their houses are near Saroja's house' given in lesson 8 (8.9.2). In the former case దగ్గర *daggara* means 'at' and in the later case it means 'near'.